

WERKGROEP WOLF
NEDERLAND

Spreekbeurt-informatie

“de Wolf”

Wat leuk dat je een spreekbeurt gaat geven en dan ook nog over de wolf!
Een spreekbeurt moet je goed voorbereiden zodat je het verhaal goed kunt vertellen en het voor iedereen te begrijpen is. Deze informatie is géén complete spreekbeurt, maar geeft je wel informatie over de wolf, zodat je er zelf een goede spreekbeurt over kan maken.

Als je na deze informatie nog vragen hebt, kun je deze altijd stellen aan de Werkgroep Wolf Nederland.

Dit kan per email: spreekbeurt@werkgroepwolf.nl of via whatsapp: +31 6 33566166

Wij wensen je heel veel succes met de voorbereiding en met je spreekbeurt. Laat je ons weten hoe het ging?

De wolf terug in Nederland

Sinds 2018 leven er weer wolven in Nederland. Dat was weer voor het eerst sinds ruim 150 jaar. De vorige keer dat we samenleefden met de wolf hebben we dat niet helemaal goed gedaan. Door de wolf te verjagen en zelfs te doden waren ze rond het jaar 1850 totaal verdwenen in Nederland. Ook in een groot gedeelte van Europa werden ze verjaagd en gedood. De wolf trok zich terug naar het zuiden van Spanje, in de bergen van Italië en tot ver ten Oosten van Polen.

Pas in 1979 kwamen we er achter dat we dit niet goed hadden gedaan en besloten we, samen met andere landen in Europa, om wilde dieren en planten te gaan beschermen. Ook de wolf werd toen weer beschermd en kreeg de kans om terug te keren naar zijn oorspronkelijke leefgebieden in een groot gedeelte van Europa.

Aan het begin van deze eeuw kwamen de eerste wolven weer voor in Duitsland en nadat er af en toe een aantal door Nederland liepen, was het in 2018 dat een vrouwtje (teef) en een mannetje (reu), midden op de Veluwe gingen wonen en daar ook de eerste jonge wolven werden geboren. Dat waren de eerste Nederlandse welpen sinds ruim 150 jaar.

Wist je dat een wolf wel
60 Km achter elkaar kan
lopen en met gemak meer
dan 10 Km kan zwemmen.

Er zijn mensen die bang zijn voor wolven. Dat komt soms omdat zij ze alleen kennen van de sprookjes roodkapje, Midas de Wolf in Donald Duck en weerwolven enzovoort. In verhalen en films laten ze de wolf vaak zien als een eng en gevaarlijk dier. Maar een wolf is een heel schuw dier dat zich niet graag laat zien. Hij leeft samen met zijn familie waar hij enorm goed voor zorgt. Ze doen heel veel dingen samen. Een wolf is ook heel slim en kan hard lopen en zelfs goed zwemmen.

Een wolf lijkt best wel veel op onze huishonden. En ook voor onze honden zijn sommige mensen bang.

Door te lezen over de wolf zul je zien dat de wolf eigenlijk niet gevaarlijk is voor mensen.

VRAAG: Wie is er bang voor de wolf? En wie voor de hond?

Het leefgebied

De eerste wolf die weer terug kwam naar Nederland was een vrouwtje uit Duitsland. Om alle wolven uit elkaar te houden krijgen ze een nummer en in België zelfs een naam.

Het eerste vrouwtje in Nederland had nummer GW998F. De letters GW betekenen Genetic Wolf. Dat is Engels voor genetische wolf. De cijfers na GW zijn voor iedere wolf verschillend en de letter F betekent in het Engels Female (Vrouw). De mannetjes krijgen ook zo'n nummer maar dan krijgen ze de letter M van Male (Man).

Al die nummers staan in een grote lijst waarbij ook de DNA-gegevens staan. Het DNA is de naam voor het zogenaamde boekje wat in alle lichaamscellen aanwezig is en waarin precies staat beschreven hoe het lichaam opgebouwd is en hoe verschillende onderdelen van het lichaam moeten werken. Het is dus heel belangrijk voor het lichaam. Het DNA wordt ook wel erfelijk materiaal genoemd.

DNA zit bijvoorbeeld in bloed, haren, speeksel en poep. Zo kunnen we alle wolven uit elkaar houden. Bij iedere wolf kun je zo ook zien wie zijn vader en moeder zijn.

Als de wolven een fijn plekje hebben gevonden om te wonen, noem je dat een kerngebied. In het kerngebied graven ze een hol, of verbouwen het hol van bijvoorbeeld een vos. Ook moet er altijd water aanwezig zijn zoals een beek of een grote plas en er moet voldoende rust en voedsel zijn. Rond het kerngebied ligt een groter gebied waar ze meestal jagen op wilde zwijnen, herten en reeën. Dit grotere gebied samen met het kerngebied noem je ook wel territorium. Eén territorium kan wel 100 vierkante kilometer of meer zijn. Dat zijn meer dan **14.000** voetbalvelden. In Nederland zijn heel veel wegen en paden. Met zo'n groot gebied komen ze daarom vaak wegen tegen als ze door hun territorium lopen. Daarom zijn er ook al een aantal wolven dood gereden.

In het territorium of leefgebied leeft altijd maar één groep wolven van dezelfde familie. Ze zorgen er samen voor dat er geen vreemde wolven in het gebied komen door indringers te verjagen. Ze kunnen natuurlijk niet het hele gebied de hele dag in de gaten houden. Daarom leggen ze vaak rond het gebied allemaal drollen neer. Zo weet een vreemde wolf dat het gebied bezet is en ze beter door kunnen lopen op zoek naar een eigen gebied.

Als zo'n drol gevonden wordt door onderzoekers, kunnen ze een stukje onderzoeken op DNA en zo zien welke wolf er in dat gebied leeft.

Via deze link kun je laten zien hoe het leefgebied van de wolven er uit ziet:
<https://werkgroepwolf.nl/wolf/leefgebied-interactief/>

De roedel

Als een paartje (mannetje en vrouwtje) welpen krijgen ontstaat dus een roedel of familie. Wolven zijn echte familiedieren en zorgen ontzettend goed voor elkaar. De vader en moeder wolf staan aan het hoofd van de familie en zorgen het eerste jaar samen voor de jonge wolven. Ze leren ze hoe ze moeten jagen, waar ze moeten jagen en voeden de jongen op. Wanneer ze het jaar erna in mei weer jongen krijgen helpen de oudere broertjes en zusjes bij de opvoeding.

Wanneer een welp wordt geboren zijn ze doof en blind. Ze kunnen alleen ruiken. Door te ruiken vinden ze ook de tepel van de moederwolf om zo moedermelk te kunnen drinken. De vader en eventuele oudere broertjes en zusjes brengen dan voedsel naar de moederwolf zodat zij bij de jonge wolfjes kan blijven. Na een aantal weken mogen de welpen ook vlees eten. Dit wordt gebracht door de ouders en broers en zussen. Zij spugen het voedsel uit (braken). Dit is al voorgekauwd waardoor de jonge welpen het makkelijk kunnen eten.

Als de welpen groter worden, passen ze niet allemaal meer in het hol en leven ze veel buiten. Ze zoeken een plek in de buurt van het hol. Zo'n plek wordt ook wel Rendez-vous plek genoemd. Rendez-vous is een Frans woord voor ontmoeting. Dat is precies wat ze daar doen; ze ontmoeten

elkaar om te eten, te leren jagen enzovoort. Meestal blijft er één of meerdere oudere wolven bij de jonge welpen om op ze te passen. Door met elkaar te stoeien en spelen, vaak met een tak of botje, leren ze het begin van het samen jagen.

Als de welpen nog wat ouder zijn gaan ze zelf op ontdekkingsstocht uit en mogen ze mee op de jacht. Vaak lopen ze hier meer in de weg dan dat ze echt helpen, maar zo leren ze wel hoe je moet jagen.

Van alle keren dat een wolf achter een prooi aanjaagt, lukt het maar een paar keer om ook echt een prooi te vangen

Als ze samen jagen heeft elke wolf die mee jaagt een eigen opdracht. Vaak kijken ze eerst welk dier er zwak, oud of ziek is. Deze dieren zijn meestal niet zo snel en zijn dus makkelijker te vangen.

Een gezond dier kost te veel moeite om te vangen en deze laten ze meestal met rust. Zo zorgen ze er dus voor dat het wild gezond blijft en alleen de sterkere dieren in leven blijven en zich kunnen voortplanten.

Een wolf ruikt soortgenoten op 300 meter afstand. Een prooidier ruikt hij op wel 2 kilometer afstand – zelfs met tegenwind!

Hier vind je een leuk filmpje op Youtube van een Rendez-vousplek in Amerika:

<https://www.youtube.com/watch?v=AAbeGuzESSY>

Het voedsel van de wolf

Wolven eten het liefst wilde dieren zoals herten, reeën en wilde zwijnen. Op de Veluwe zijn deze in overvloed aanwezig. Zoals gezegd zoeken ze meestal de zwakke, zieken of oudere dieren uit. Daarbij letten ze altijd op of ze zelf gevaar lopen om gewond te raken. Als een wolf gewond is kan hij niet jagen en brengt daarmee zichzelf en zijn familie in gevaar.

Per dag eten ze ongeveer 4 kilo vlees. Maar soms eten ze wel veel meer zodat ze daarna enkele dagen niet hoeven te eten. 4 kilo vlees zijn ongeveer 22 hamburgers! Als ze bijvoorbeeld een wild zwijn van 40 kilo vangen, kunnen daar wel 10 wolven van eten. Genoeg dus voor de hele familie.

Wat ze niet op kunnen bewaren ze ook wel eens zodat ze er de volgende dag nog van kunnen eten. Dit doen ze meestal door de prooi te begraven.

Behalve de wolven zelf, zijn er nog veel meer dieren die “mee-eten” met de wolf. De vos, de das en andere aaseters zijn niet vies van een lekker stukje zwijn, ree of hert. Zij komen dan vaak de restjes opeten. Daarna zijn de kevers en andere kleine beestjes aan de beurt om al het vlees van de botten af te knabbelen.

Als de Wolf de kans krijgt zal hij ook wel een schaap, geit, (shetland)pony, veulen of kalf willen vangen. Het is daarom heel belangrijk dat mensen die schapen of geiten houden, deze goed beschermen tegen de wolf. Dit kunnen ze bijvoorbeeld doen door een hek waar stroom op staat te plaatsen. Ook kunnen ze de dieren ‘s nachts in de stal zetten.

Er zijn zelfs mensen die speciale beschermingshonden bij de dieren zetten. Dit zijn grote sterke honden die proberen de wolf op afstand te houden door hard te blaffen. Zulke hekwerken en speciale honden kosten heel veel geld. Daarom kunnen ze aan de provincie, waar ze wonen, vragen of die ze willen helpen met de kosten en hulp bij het neerzetten van zo’n hek.

Als er niet voldoende schapen, geiten en andere dieren worden beschermd, leert de wolf niet dat hij beter op wild kan jagen en gaat hij ook niet op zoek naar dat wild. Het is enger (elektrische schok) en wordt moeilijker om een schaap te pakken.

De wolf zal daardoor eerder voor de jacht op wild kiezen.

Wilde dieren zoals zwijnen en herten leven bijna alleen op de Veluwe.

Daarom is het heel belangrijk om speciaal in andere gebieden buiten de Veluwe extra goed de schapen en andere kleine dieren te beschermen zodat de wolf daar niet blijft, maar naar gebieden trekt met voldoende wild.

Behalve wolven met een territorium lopen er in Nederland wolven die geen eigen leefgebied hebben. Ook deze wolven zoeken naar eten en zullen sneller een schaap of geit vangen omdat ze niet weten waar het wild zit of anders in het leefgebied van een andere groep wolven komen.

Waarom is de wolf belangrijk

De terugkeer van de wolven is best spannend en voor sommige mensen heel moeilijk. We hebben in Nederland ruim 150 jaar zonder de wolf geleefd. Nu is hij er weer en dat is wel wennen. Behalve de mensen met vee die veel moeten doen om hun dieren te beschermen is het voor ons allemaal een nieuwe situatie.

Wat is dan het voordeel van de wolf zul je denken, als we zoveel moeten doen om te wennen. De wolf is heel belangrijk voor de totale natuur. Dat noem je ook wel biodiversiteit. Biodiversiteit betekent eigenlijk, zoveel mogelijk beestjes en plantjes in de natuur.

De wolf zorgt voor biodiversiteit. Dat is vreemd, want hij eet veel wild en ook onze schapen.

Wolven jagen eigenlijk alleen op zwakke, kleine en zieke dieren. Hierdoor blijven alleen de sterkste dieren over. Daarnaast kijken de herten, reeën en wilde zwijnen nu veel beter uit wanneer ze zelf gaan eten. Het kan zomaar zijn dat de wolf in de buurt is.

Door dit gedrag eten ze minder aan de jonge boompjes, die daardoor kunnen groeien. De boompjes trekken weer (zang)vogeltjes aan, op zoek naar rupsen en insecten. Doordat er meer zangvogels komen, zullen er ook weer meer roofvogels komen, enz.

Ook blijven ze dichter bij elkaar en dieper in het bos om zich te verstoppen voor de wolf. Daardoor zullen er mogelijk zelfs minder aanrijdingen met wild gaan plaatsvinden.

Voordat de wolf er was, hielpen de jagers om te zorgen dat er niet te veel wild kwam. Nu de wolf er is, kan die daar misschien wel bij helpen en hoeft er misschien minder gejaagd te worden door de jagers.

Iedereen moet wennen aan de terugkeer van de wolf. Dat duurt zeker nog wel even. We zullen van elkaar moeten leren. De wolf moet bijvoorbeeld leren dat hij niet onze schapen en ander vee opeet en voorzichtig moet zijn met de drukke wegen vol met auto's. Wij zullen moeten leren hoe wij ons vee weer moeten beschermen en hoe we goed samen kunnen leven met de wolf.

Meer informatie over de wolf

Wanneer je je gaat voorbereiden op jouw spreekbeurt is het belangrijk dat je veel weet over de wolf. Er is enorm veel informatie te vinden over de wolf. Hieronder hebben we een aantal linkjes voor je op een rijtje gezet die je kunnen helpen bij de voorbereiding. Kom je er niet helemaal uit of heb je nog meer vragen, dan kun je de Werkgroep Wolf Nederland altijd vragen om hulp.

Wat

Informatie over de Werkgroep Wolf Nederland.
In de shop vindt je allerlei gratis beeldmateriaal.

Informatie over de wolf in Nederland.
Hier kun je ook melden als je een wolf gezien hebt

Wikipedia geeft veel informatie over de wolf

Het IFAW heeft ook een speciale wolvenpagina

Natuurmonumenten verteld je alles over de wolf

Dierenrijk geeft informatie over allerlei dieren. Ook de wolf

5 vragen over de wolf bij Staatsbosbeheer

Waar

<http://www.werkgroepwolf.nl>

<http://www.wolveninnederland.nl>

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wolf>

<https://www.ifaw.org/nl/dieren/wolf>

<https://www.natuurmonumenten.nl/dieren/wolf>

<https://www.dierenrijk.nl/dier/wolf/>

<https://www.staatsbosbeheer.nl/wat-we-doen/natuurverhalen/2022/03/5-vragen-over-de-wolf>

Wist je dat.....

- De wolf is een zoogdier.
- Dat behoort tot de roofdieren.
- En de familie hondachtigen.
- Er zijn verschillende ondersoorten, waarvan er een aantal zijn uitgestorven.
- Wolven hebben een kop-romplengte van 1 tot 1,5m.
- En een staart van 30 tot 50cm.
- De schouderhoogte is 65 tot 80 cm.
- De vrouwtjes zijn zo'n 10% kleiner dan de mannetjes.
- Mannetjes wegen 20 tot 80kg, vrouwtjes worden gemiddeld 18 tot 50kg zwaar.
- Hij kan uitstekend zien in het donker.
- Het gebit van een wolf bestaat uit 42 tanden. Waarvan er 12 snijtanden, 4 hoektanden, 16 voorkiezen en 10 scheurkiezen.
- Een wolf scheurt het vlees in stukken en likt het door. Scheuren van dit vlees doet hij met zijn kleine snijtanden.
- De wolf heeft een zeer zachte wintervacht. Wolven kunnen rusten in open gebieden van -40°C.
- Het zijn echte vleeseters en dat is dan ook wat ze eten.
- Wolven jagen in de natuur zelf op hun eten en ze eten wilde dieren, zoals: Elanden, Reeën, Everzwijnen, Edelherten, Konijnen, Vogels en loslopende schapen of kippen.
- Wolven planten zich voort in de winter. De welpen worden rond mei geboren.
- Alleen de vader en moeder van de roedel krijgen jongen.
- De hoektanden zijn 2,5cm lang. Met deze hoektanden kunnen ze hun prooi grijpen en vasthouden.

[Wil jij je kennis van de wolf testen? Doe de quiz op onze website](#)

Werkgroep Wolf Nederland

De werkgroep bestaat uit verschillende mensen die zich in hun vrije tijd inzetten voor de werkgroep met het geven van informatie over de wolf.

Behalve deze spreekbeurt-informatie, doet de werkgroep veel meer. We verzorgen gratis wandelingen, hebben een interessant lespakket, helpen (hobby) veehouders met advies over het beschermen van hun vee, maar we houden ook de wolven in Nederland in de gaten. Dit doen we bijvoorbeeld door de plekken van sporen, drollen, enzovoort vast te leggen.

We hopen dat je met deze informatie een prachtige spreekbeurt gaat geven. Als we je nog ergens mee zouden kunnen helpen, laat het ons dan weten.

Dit kan per email: spreekbeurt@werkgroepwolf.nl of via whatsapp: +31 6 33566166

Wist je dat we ook een maandelijkse nieuwsbrief maken, waarin je allerlei achtergrond informatie kunt lezen over de wolf. Die vind je ook op onze website.

Is jouw klas, na je spreekbeurt, ook enthousiast over de wolf? Misschien kunnen we dan een keer langskomen met een presentatie over de wolf of je kunt samen met jouw klas het lespakket gebruiken. Dit laatste vind je in onze webshop: <https://werkgroepwolf.nl/shop/>

Contactgegevens:

Werkgroep Wolf Nederland

www.werkgroepwolf.nl

Algemeen: [06 821 364 18](tel:0682136418)

Pers: [06 335 661 66](tel:0633566166)

[Whatsapp](#)

contact@werkgroepwolf.nl

facebook.com/groups/werkgroepwolf

Postadres:

Ballerswal 22, 7858TH Eeserveen
(Geen bezoekadres)

Overige gegevens:

KVK: 83976310

IBAN: NL65 RABO 0374 8352 09 T.n.v. Werkgroep Wolf Nederland

Doneren?

Dat kan via werkgroepwolf.nl/doneren

